

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hatenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhasábos petitsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kinestárilleték minden egyes beíratásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekén.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kinestári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivataltban. Kéretik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdaja Nagy-Becskerekén, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

A szülőföld szeretete.

Az őstermeléssel való foglalkozás fejtette ki népünk azon nevezetes jellemvonását, hogy szülőföldjéhez szívósan ragaszkodik. Mintha csak az alkotó oltotta volna belé ezt a gondolatot: „itt élned, hallnod kell!” — örömben és búban, jó és balsorsban egyaránt szereti azt a földet, a mely szülte, nevelte s táplálja; a sors rendszeres s fáradhatatlan csapásai is vajmi ritkán birják rá, hogy lakhelyet változtasson, vagy épen, hogy kiköltözködjék.

És ez nagyon természetes!

Élelmét az el nem vihető föld adja s habár a kedvezőtlen időjárás, elemi csapások gyakran megkevesbitik jövedelmét, de legalább az alap, melyen áll biztos, ismeri az éghajlatot, ismeri a talajviszonyokat, ismeri rendes terheit, ismeri hozzávetőleg bevételeit, s ha mindehhez hozzávesszük azt az édes érzelmeket, mely az anyanyelvhez, a vérokonokhoz, a szokásokhoz elválaszthatatlanul köt, megtaláljuk megfajtását a szülőföldhöz való ragaszkodásnak.

De nemcsak a köznépnél, hanem ugyazólván minden osztálynál meg van, legalább itt nálunk, ez a szeretete a szülőföldnek. — Hány művelt ember van, a kinek képzettsége másutt fényes pályát, tán magas állást, dús jövedelmet nyitna, ha elhagyná szülőföldjét, de ő megelégszik szerényebb helyzetével is, csak „ittthon” lehessen! Hány példa van rá, hogy némelyek másutt keresik boldogulásukat, sőt talán jó helyzetnek is örvendenek és idő múltán mégis csak „haza” — tértek, valami „haza” vonzotta őket.

E jellemvonásnak számos hátrány és rossz következménye van. Így például az alföld gyér népességének ez az egyik oka, mert a telepítés e miatt csaknem lehetetlen. Hasonlóan ez okozza azt, hogy a nép zöme mind csupa földművelő; de az ipar, kereskedés, s általában egyéb practicus foglalkozás csak annyiban honosulhat meg, amennyiben a momentán szükségletet fedezi; de hogy valamely iparág fejlesztése körül a kivételre való számítás volna észrevehető, az ugyan távol van. — Ez okozza a zárkózottságot, az idegenek iránti bizalmatlanságot,

az idegen szokások, új eszmék, s mindenemű újítások elleni ellenszenvet stb.

És mi mégis szeretjük e jellemvonást, szeretjük szívünkbelől, lelkünkbelől s óhajtjuk, hogy azt nemzetünk soha le ne vetkezze. Ez a csirája és alapja a hazaszeretetének, oltalma az édes hazai nyelvnek, védelme a nemzeti szokásoknak, erkölcsöknek.

Szeressük a szülőföldet, mert a mig azt szeretjük, addig nemzetül úgy vagyunk, mintha egy magas sziklavárból volnánk, honnan az egész belátható környéken uralkodhatunk, honnan diadalmasan verhetjük vissza az ellenség rohamait, de hova az ellenség be nem férközhet. E vár szirtfalait nem rongálhatják meg a szociális forradalmak veszes bombái; a cosmopolitismus repkedő nyilai ártalmatlanul pattognak vissza róluk; a corruptió dögleletes levegője nem hágja meg azokat.

Nincs veszedelmesebb szellem, mint az, melynek elve: ubi bene, ibi patria! Ez magában foglalja a kor gyászos corruptiójának magvát, mely mindenütt kikel ott, a hol a szülőföld szeretete nincs meg; mert a legvakmerőbb, a leggonoszabb üzemeknek, a leggaládabb csalásoknak, szédélgeknek dajkáló gondolata az, hogy ha nem sikerül a gonoszság, könnyű lesz kerekét oldani, ha pedig sikerül, annál könnyebb gazdagon megrakodva boldogabb hazát keresni.

Szeressük a szülőföldet jó és balsorsban; csak azt a vezérelvet tűzzék ki azok, a kik hivatnak irányt adni, hogy minden az egyeseknek és az államnak kívánatos, jövedelmező foglalkozást a szülőföldjét szerető öslakosság hódítson el, s akkor boldogulni fogunk!

A municzipiumok.

Szegény municzipiumok! Hajdanta az „alkotmány bástyáinak” nevezett el a közvélemény benneteket, ti voltatok az ötvenkét oltár, a melyen mikor már mindenik sorban kialudott a szent veszte láng, a hazaszeretet, az ötvenkettedik oltár egy utolsó hamvadó parányi szikrájától újra lángra lobbant valamennyi, mi lett belőletek most, mikor megszaporodtatok a városokkal, ahelyett,

hogy az alkotmány bástyái volnátok, kezdtek szégyenére lenni az alkotmányoknak.

Mindennap új meg új panasz jön a szegény köztörvényhatóságok ellen és mindenik panasz súlyosabb s rosszabb hirbe hozza őket.

Olyanok már mint a vén megviselt katona köpenyeg, minden külső érintés nélkül lyuk lyukra támad rajta.

Csak alig hangzottak el a Torontál- és Szörénymegyei botrányok, s íme már Pest város köztörvényhatóságánál is sikkasztás történik a közpénztárnál, melyet pedig a legjobban kezeltnek tartott mindenki Magyarországon.

Honnan vannak e megdöbbentő jelenségek a törvényhatóságok életében, e fékélyek, e ragályos betegség, mely terjed, mintha miásmatikuss lenne vele a levegő, nem tudni, de annyi bizonyos, hogy az önkormányzat ellenségei sietnek e szomorú dolgokat fölhasználni, hogy azt megsemmisítsék s előkészítsék a hidat az absolutismusnak, e nagy akadály eltávolításával.

A rövidlátók (pedig olyan meddő kort élünk, hogy a rövidlátók vannak túlsúlyban) könnyen hagyják magukat elámitani, s már a leghazafiasabb emberektől is nem ritkán hallani, hogy az a kormányzat ma már lejárt a magát, a közigazgatási tisztviselőket ki kell nevezni, csakis akkor lesz jó közigazgatás s szünik meg a botrányok és sikkasztások immár hosszúra nyúló sora.

A leghamisabb és lehető legveszedelmesebb tan ez, mely alkotmányunkba kerülhet nem sokára.

Veszedelmes azért, mert a municzipiumokra ami sajátos helyzetünkben Ausztriával szemben még tán akkor is szükség lenne, ha őket valóban a jó közigazgatás és tisztességes rendes pénzkezelés nélkülözése mellett kellene fenntartani, — de hamis tan is, mert korántsem a municzipiumok szervezete a rossz, hanem az emberek, a társadalom.

Hízen ugyanezekben a megyékben a becsületesség fészkelt, ezekben a megyékben jóformán ingyen szolgálták híven, önfeláldozással a közügyet — azok a régi jó táblabírák és nem volt panasz rájuk, még a saját magán

vagyonukat is áldozatul hozták a nemes ambícióknak, mely a kötelesség teljesítésének alapján pihen leghelyesebben.

Nem az intézmény romlott el tehát, hanem az emberek, új embereket pedig a kormány sem fog kinevezhetni, — mert a halottakat föl nem támaszthatja hideg sirjaikból, az élők között pedig a corruptió van befészkelve. S ezek sikkasztani fognak akár egy ember nevezni ki nyomtatott papiroson, akár pedig háromszáz bizottsági tag választja meg lelkesedéssel.

Messze, nagyon messze kell a mai bajok okait kutatni.

A magyar nemesség, e becsületes osztály oly gyors megszüntetése és tönkretétele vonta maga után a bajokat, mert még ki nem fejlődött a másik középosztály, mely a modern államban, nem tagadom, hivatva van az arisztokratikus alapon szervezett osztályokat pótolni, addig nem lett volna szabad az egyedüli középosztályt eltávolítani helyéről, s kivenni a befolyást és a közügyekben szereplést kezéből, ha csak azzal is, hogy a magyar nemesség közé a még tökéletesen ki nem fejlődött „leendő középosztály” belépett s osztózni kezdett a hatalomban.

Mert nagyon föl lett keverve a nemes ércz nemtelen anyaggal, eszi a rozsdát. A megye, mely a hajdani középosztályval egyike volt Európa legrészebb institúciónak, ma már csak rendtelenségek, botrányok és bűnök fészke, de nem maga miatt, hanem az emberek miatt.

Ne vitatkozzunk tehát afölött, ki-nevezett vagy pedig választott tisztviselők legyenek-e, hanem keressünk becsületes embereket, s hogy ilyeneket találhassunk elég bőven, gyógyítsuk előbb a társadalmat. (Sz. N.)

Hazánk pénzügyei.

A kormány nem árul zsákban macskát, mint az előbbi kormányok szokták tenni. A kinek jó emlékezete van, fogja tudni, hogy ama nagy ellenzéki hazafikép akadékoskodó Lónyai gróf pénzügyministersége idején soha semmi áron reá nem lehetett venni, hogy az állam jövedelmeiről s kiadásairól évközben jelentéseket tegyenek közé s a deficit nagyságáról csak a zárszámadásokból néha az illető év letelte után két-három évvel értesült az

TÁRCZA.**Az ujkor népei.**

(Folytatás.)

A sok ezer kitűnő francia közül csak kevés van, ki ne tulozott volna, a nép maga egyáltalában aesthetikai műveltségével mindig elégedetlen, a szép után való törekvésében a caricaturáig halad, mig végre fonákságát belátva maga felett nevet. A francia szellemileg az ellentétek játéka; képzelődő, majd hidegen számító; kirúgó és nyárspolgári hódoló; majd magasztol, majd aljas gondolkodású; ma hősiés Don Quixotte-i hajlammal, holnap liberális inas; szóval kirúgó, az ellentétekre hajló. A művészetek mindegyikében kitűnik, eltalálja a stylust, de csakhamar modorossá válik. Különösen a divat az, melyben ingatagságának, a végletre való hajlandóságának tág teret talál. Innen magyarázható meg, hogy a népek divat-vezetője századok óta a francia, különösen fővárosa: Páris!

A szívós spanyol nemzet még mindig politikai tervek és szenvedélyes pártoskodás küzdelmében emésztli magát. A józan népevelésnek nincs alapja. Anyagi jólét nem lévén, nem találja meg a mérsékelt haladás útját. Új elméletek küzdenek régi megcsontosodott állápotok és nézetek ellen. Hosszú politikai és szellemi zsarnokság átka súlyosodik a népre és akadályozza ezt, hogy elajlasodásából fel-támadjon. A spanyol büszke, szenvedélyes, pathetikus és epés vérmérsékletű. Realismus és hyperidealismus nyilvánulnak a művészet, hit és az élet dolgjaiban. Kedveli az éneket és mesélést. A népelet az inquisitio nyomása alatt

elcsenevészedett. Csak az undorító bikaviadalt tartotta meg. A bika halálával végződik tulajdonképp a játék, mely ezután elveszti a játék jellemét és brutalitásba csap át. Vannak a spanyolnak erényei is, így a bátorság, melyet a legziláltabb időben is megtartott.

Az olaszban épen a bátorság, e férfui erény hiányzik. A művészet majd minden ágában való tehetségeről felesleges is szólni. A régi classicus szellem, mely a formatökölyben nyilvánul, tovább él benne. Az olasz művelt, szép testalkattal bír. Mindenben, mit létesít, bizonyos stylust teremt meg, mely nem oly kimért mint a spanyolé, nem is oly könnyű, mint a francziáé, hanem összetartást könyedséggel egyesít. Csodálattáramlott, hogy az utóbbi századok nyomása semmi nyomot sem hagyott hátra szellemi és testi életében sőt a zsarnoki uralkodás és papi elnyomás ellenére minden irányban oly sok tehetséget tanusít. Megjegyzendő azonban, hogy az antique uralom visszfénye a pápaság által, az antique művészet régi emlékei által saját művészetete nagy mesterei által mindig fenállt; az olasz mindig büszke volt arra, hogy az első művészi nép; ez tartotta fenn benne a nemzeti öntudat érzését.

A szláv elem épen most van mozgalmában: roményli, hogy fejlődése dicsőséges lesz. A nyugati szlávok faji jellegük megőrzésére és politikai függetlenségre törekednek. A vallásilag is különvált lengyelek és oroszok természetesen régi gyűlöléssel viseltetnek egymás iránt. A lengyel haragból azt állítja, hogy a nagy orosz nép nem igazi szláv, hanem törzse szlávított finn nép. A bolgár is szlávított finnnek tartják, mely finnép tudvalevőleg a magyar népek legközelebbi rokona. Egyébiránt, hogy a bolgár a magyar néptörzshöz tartozott, tudjuk a történelemből is. Az orosz a török

meghódítását illetőleg kiűzetését úgy ahogy befejezéséhez vitte, hanem csak szövetségesek segítségével és oly erőfeszítéssel, mely semmiképp sem illik az orosz nép reményéhez és henczegéséhez. A déli szlávok az oroszok fegyverei és az idegen hatalmak közbelépése által souverainitást nyertek. Az orosz túlhatalmával folyton russifikálással fenyegeti az elkülönült kisebb szláv népeket, melyek a most nyert függetlenségért az oroszok tényleges és erkölcsi hatalmában vannak. A szlávok egyesülési törekvése, melyet panszlavismusként is hívnak, nem hasonlítható egybe azonban a mostani német egyesülettel, melyből például az angol jóllehet germán, örökre ki van zárva. Egyébként a különböző szlávok nem is szeretnék az orosz kalap alá jutni, amint hogy az oroszok sem volna inyére, ha Szerbiából szerb királyság, a katolikus Horvátországból nagy hatalom válnék. Még aztán ehhez másnak is van hozzájárulása, esetleg Uchatius-féle ágyuknak. A szlávok a culturában eddig nagyon alárendelt szerepet játszottak, ők tulajdonképp a jövő népe; minő leend azonban a szláv rend, senki sem tudhatja előre. De a társadalmi rendre egy tekintetben lehet következtetni; ugyanis a haladó oroszok a nép üdvét, a régi agrarius rendben látják, mely szerint minden föld a községé és a lélekszám arányához képest osztatik ki a családoknak. Ezen intézmény amint látszik a mai communisticus eszméknek felel meg. A szlávok — mint nép — eddigi állami és társadalmi alkotmányukban nem fejlesztették ki a valódi szabad személyiség felelősségi érzetét. Jellemükben a legismertebb ellentétek egyesülnek: gög és alázatosság, jóság és vérengzés, érzékenység és vadság, pompaszerelet és piszkosság stb. Tudomány és művészet szempontjából több szláv nép

tűnik ki, másrésztől azonban nagy veszéllyel fenyegeti a szlávokat azon ellentét, melybe a modern műveltség és a néptömeg honi viszonyai által jutottak. Eddig még a szláv nemzeti életből nem vehették meg a honi művészetnek alapját. A műveltséget más népektől vették át és utánozzák. A fiatalok radicalis irányú, mely a nyugati népek elméleteit és nézeteit elfogadva, hazáját vallásilag és társadalmilag törekedik átalakítani. Radicalismus pessimismus és nihilismusba csap át, melynek útját füst és rom kíséri.

Az angol german faj, mely a román elemeket a normann vér befolyása alatt vette fel. Az a nehézkes angol száznép a normann hódítások által román tetterőt és ösztönt nyert. A németnek sajátága, hogy a meglévőhöz szívósan ragaszkodik, az angolnál a román mozgékonyság által megenyhült. Ekként fejlődött ki az angolnak az a conservatív szelleme, mely ugyan a meglévőhöz ragaszkodik, de másrészt bátorsággal bír arra nézve is, hogy új dolgokra vállalkozzék és új utakat kísértessen meg. Az angol nehézkes, megállapodott, de előre törekvő, erélyes. A francia gyakorlatiasságát a német mélységgel egyesíti. Kevés érteke van a mellékes iránt, szereti a jellemzetet. Elmosodottság, halványosság bosszantja; stylszerűséget követel mindenben, mi körülveszi, ruházatban, butorokban, eszközökben stb. Tulozza a jellemzetet és inkább a torzításba csap át, hogyszem azt elhanyagolja.

(Vége következik.)

ország. Kerkapoly is úgy felt az ilyen kimutatásoktól, mint az ördög a szentelt víztől, s csak kormányzása utolsó évében szánta rá magát immel-ámmal. A mostani kormány az, mely alatt az évnegyed kimutatások rendezésére pontos megjelenése nem szenved zavart, úgy hogy most az év második negyedének letelte után négy hét múlva már, az egész ország és világ tudja, mit vett be és mit adott ki Magyarország. Az ilyen a becsületes eljárás s ez a nyíltság egyik oka annak, hogy hazánk hittele minden bajaink dacára javul.

A mi már most az e heten közzétett kimutatások illeti, azok általában véve nem nagyon kedvezők, de a viszonyokhoz képest elég öröndeteselek. Tudjuk, hogy tavali rossz termés volt; tudjuk, hogy az adóbehajtás negyven törvényhatóság területén felfüggesztetett, tudjuk, hogy Magyarországon az adófelvétel az év második felében — aratás után — kezdődik igazán, a kiadások tömege pedig (kivált a miatt, hogy az államadók kamata jár le) az év első felére esik. Így az év első fele rendesen nagy deficitet mutat fel, melyet a következő negyedik hivatnak orvosolni.

Mindent egybevetve, a második évnegyed pénzügyi mérlege a tavallal összehasonlítva így áll: 1879-ben, a második negyedben bevétel volt 49,913,606 frt kiadás 54,875,216 frt a hiány tehát volt 4,961,710 frt 1880-ban a bevétel volt 50,349,204 frt a kiadás 53,659,099 frt tehát a hiány 3,309,895 frt.

Mint ahogy a bevétel több, a kiadás kevesebb volt az idén, mint tavál, a mérleg ja vult 1,650,000 frttal. Igaz, hogy ha a folyó év első felének mérlegét állítjuk össze, akkor igen nagy hiánnyal találkoznánk, mert az az első negyedben 30,304,688 frt, a másodikban 3,309,895 frt, összesen 33,614,583 frt meg. Tudnunk kell azonban azt, hogy 1875-ben is az első fél év 33 millió hiányt, 1876-ban 31 millió hiányt (holott az egész év csak 27 millió) mutatott föl; 1877-ben is volt 25 millió hiány fél év alatt, bár az egész évi deficit a 26 és fél milliót meg nem haladta, 1878-ban az első fél év 23 millió hiányt mutatott föl és 1879-ben is 31,756,728 forintra ment az első fél évi hiány. Ha tehát az 1879-iki az előző évre következő fél év csak 1,857,855 frttal mutatott föl kevesebb hiányt mint a folyó év inséges első felére, ha ennek hiányát megközelíti az 1875-iki és az 1876-iki évek első felének hiánya, az azon reményre jogosít föl, hogy az idei jó évek a második felében mutatkozó hatása nem hogy növelni fogja az első fél év hiányát (a mi különben sem történt eddig sem, csak az 1878-iki hádjárat alkalmával), hanem tetemesen csökkenteni. A fél-évi eredményekre és a kedvezőbbre fordult gazdasági viszonyokra támaszkodva, bátran állhatjuk tehát, hogy a fél-évi hiány, az év végén nem növekedni, hanem több millióval apadni fog, s így a deficit nem lesz nagyobb, sőt tán akkora sem, mint előirányozta volt. S ez nem kiesinyelhető eredmény oly esztendőben, melyre a nagy hazafiak világga hirdetik, hogy biztosan megbukik az ország.

HETI SZEMLE.

Az Ausztria-Magyarország és Szerbia közt folyó tárgyalások nemcsak a szoros értelemben kereskedelmi szerződés kötésére irányulnak, hanem más szerződések kötéséről is van szó, úgy mint vámcartell, a határforgalmat szabályozó szerződés, consularis egyezmény, a büntettek és a katonai szökevények kölcsönös kiadásáról szóló szerződésről. A consularis egyezmény sokkal fontosabb, mert ennek czelja az, hogy véget vessen Szerbiában a Keleten még fenálló capitulatióknak.

Az ugynevezett capitulatiók ama jog megtestesítést tartalmaznak, mely a Keleten lakó európai a helyi hatóságok jogköré alól kivonja s a consularisnak veti alá. A már fuggetlennek elismert Szerbiának sikerült az externalitás e jogát több állam polgáira nézve megszüntetni. Oroszország, Anglia és Olaszország, midőn Szerbiával kereskedelmi szerződést kötöttek, megszüntették alattalóikra nézve a consularis bíraskodás jogát s a szerb bíróságoknak rendelték őket alá.

Az osztrák-magyar illetékességükre nézve hasonló viszony létesítése eddig nem sikerült Szerbiának. A bécsi cabinet csak bizonyos feltételek mellett akart az exterritorialitás jogáról lemondani. A feltételek közt volt az is, hogy nemcsak a közönséges büntettek, hanem a szökevények is kiadásának Ausztria-Magyarországnak. Mint ahogy a szökevények többnyire szerb nemzetiségűek, a szerb kormány nem akart erre ráállni, s e miatt hiúsultak meg ismétellen a consularis bíróságok megszüntetése végett folytatott tárgyalások.

A mostani tárgyalások alkalmából egy a szökevények és büntettek kiadására vonatkozó cartell létrejötte iránt is folytak az alkudozások s valószerű, hogy nem eredmény nélkül, mert elvileg az osztrák-magyar kormány nincs ellene a capitulatiók megszüntetésének; de, mint állítják, bizonyos reciprocitásokra tart igényt, a többi közt, hogy Szerbia az osztrák-magyar-szerb határforgalmat könnyítse. A mi magát a kereskedelmi szerződést illeti, a mint szerb részről állítják, a szerb kormány nemcsak hogy nem fog vámemelést követelni, hanem el van határozva, a kereskedelmi szerződés alapjául a szabad kereskedés rendszerét venni.

Szerbia ellenben a következő engedményeket teszi: A szerb rossz behozatali vámjainak leszállítása, állandó rendszabályok készi-

tése, melyek az ónhatalmu határozatokat jövőre lehetetlenné teszik. Lehetséges, írja a „N. W. T.“, hogy mind e pontokra nézve nehezség nélkül jön létre egyezés, ha csak Magyarország nem vet gátat eléje, mert Budapestben vonakodnak megadni a kívánt engedményeket, mivel a magyar kormány abban a véleményben van, hogy ezáltal saját érdekeinknek ártunk.

Keleten a helyzet napról napra bonyolódik. Vészt jósó lellegek tornyosulnak Európa keletén. A balkán felszívet népei a keleti kérdés drámájának utolsó felvonására készülnek, melynek valószínűleg bevezetésül tekinthető az európai hatalmak hajóhadának megjelenése a görög-török vizeken. A porta válasza a hatalmak együttes jegyzékére nyílt kihívása Európának. A török kormány e jegyzékben kijelenti, hogy nem fogadja el a berlini konferencia határozatát s Európa egyhangulag nyilvánított akaratának teljesítésére nem hajlandó. Az intervenció politikája, mely Londonból proponáltott, s melyhez a többi hatalmak legnagyobb része bizonyára azon fellevesben járult, hogy a porta meg fog jiedni a pusztá fenyegetésről és a demonstráció vagy egyáltalában nem jön tényleg létre, vagy csak Montenegróra szorították oly lejtőre jutott, melyen többé nem alhat meg. Akár következnek be, mint utjabban jelentik, hogy Európa ultimátumot fog intézni Törökországhoz, akár nem, ha a porta megmarad elhatározása mellett, Európa előtt csak egy út áll a jelenlegi körülmények között: a tényleges akció Törökország teljes kényszerítése a konferencia határozatainak végrehajtására. A nagy hangú fenyegetések után az európai diplomácia, ha csak neveltségessé válni nem akar, más utat nem választhat. Ha pedig Európa ezen utra lép, ez jeladás lesz arra, hogy Bulgáriában és Kelet-Ruméliában kitörjön a harc, melyet Oroszország évek óta oly gondosan készített elő. Törökország csapatát a Balkán felé irányozza, s az összeütközés ez esetben kikerülhetetlen. Montenegró határától naponként új harcok híre érkezik; a görögök és albanok, valamint a török csapatok között bizonyosan megindul az ekkeseredett küzdelem. Lángtengerbe fog borulni a Balkán felszívet s Oroszország hirteligen nyíltan hirdetik, hogy új államalkotások szükségese a Balkánon. Az orosz diplomácia nagyon jól tudja, hova törekszik, s ha Európa segítségével sikerül elkészítenie a vérfürdőt a Balkán népei között, czéljai elérésében alig fogja megakadályozhatni Oroszországot az európai diplomácia, melynek körében sokkal nagyobbak az ellentétek, a kölcsönös féltékenység és a felelem egy európai bonyodalom véres jeleneteiről, semhogy Oroszországnak Európa összhangzó és erélyes fellépésétől félnie kellene; különben nézzük közlebről: Törökország és a hatalmak. A Timesnek Berlinből a Törökország és a hatalmak közti viszonyt illetőleg a következőket sűrűnyezik: Azon közlemények, melyek a porta válaszával illetőleg a lapokban megjelentek, körülbelül korrektek, legalább a török diplomaták itt folyton ugyanezen nézeteket hangsúlyozták; mindemellett valószínű, hogy a porta válaszában tartalma előzetesen azért közöltetett, hogy a kormány meggyőződjen, minő fogadtatásban részesül az a hatalmak részéről.

A török kormány azonban csakhamar meg fog győződhetni arról, hogy új tárgyalások megkezdésére nincs már most kitátas s hogy egy nagy irányban végleges határozatra kel magat elszánnia. Az osztrák-magyar kormány különösen sürgeti, hogy a montenegrói és görög kérdés minél előbb rendezessék, mert a zavarok, melyek Bosznia határán a kérdés meg nem oldása folytán támadtak, veszélyeztetik az elfoglalt tartományokban is a nyugalmat, s az említett kormány nagyon szeretné, ha Montenegró megkapná Dulcignót és Ausztria-Magyarország bizának meg e költöben a tengeri rendszeti teendőkket.

Ausztria-Magyarországnak e mellett nagy érdekeben fekszik megakadályozni, hogy a vele szomszédos tartományokban a muzulmánok és keresztények között vallási villongások törjenek ki, a mi nagyon veszélyeztetné az ő állását Boszniában és Hercegovinában. Ausztria-Magyarország utóvégre is nem engedheti meg Törökországot teljes szétrombolását, mert ez esetben fegyveres kézzel volna kénytelen megvédeni érdekeit a Balkán felszíveten. — Minthogy ez idő szerint elég dolga van ott-hon, nem volna képes teljes erővel fellépni, ha a Balkán felszíveten kitörne a háború. — Mindezeknél fogva nagyon könnyen érthető, hogy a bécsi diplomaták nagy erélyt fejtenek ki, meggyőzni a portát, hogy elötte nincs más mód, mint elfogadni a konferencia határozatait.

A német kormány teljes készséggel támogatja ezt a politikát, a mennyiben maga is őszintén kívánja a béke fontartását. Ezért történt, hogy mindkét hatalom hozzájárult a hajóhad tüntetéshez. Ez utóbbi e pillanatban csak arra fog szolgálni, hogy a portát Montenegró iránt elvállalt kötelesegeinek teljesítésére kényszerítse, de itt általános azon nézet, hogy a montenegrói és görög kérdés együttesen fognak megoldatni, ha a porta tovább is halogató, vagy épen ellenkező magatartást fog követni.

Azon lehetőség, hogy a porta a tizenegedik órában nagyobb hajlandóságot fog mutatni a hatalmak kívánatainak teljesítésére, nincs ugyan zárva, de azért ellentétes nézetek is merülnek föl s általában attól félnek, hogy a hatalmak között jelenleg fennálló jó egyetértés meg fog zavartatni, ha tényleges közbélepésre fog kerülni a dolog. Egyébiránt megjegyzendő, hogy az osztrák-magyar kor-

mány nézetei a keleti kérdés megoldása tekintetében sokban változtak, mióta Bosznia és Hercegovina okkupációja megtörtént, mert Ausztria-Magyarország ez által töveleges részt vett Törökország liquidációjában.

A montenegrói kérdés rendezésére hajlandóknak mutatkozik a porta. Feltéve, hogy megoldatik ez a kérdés, nemsokára csak a görög-török határ rendezése fog kísértetni. Talán erre a sebre is találnak tapasztat a nagy hatalmak, a melylyel nem fogják ugyan meggyőgítani, de legalább ideig-óraig enyhíteni. Ezt a tapasztat az új alkudozások fogják szolgáltatni. A porta válasza, melylyel a berlini conferentia határozatát tudomásul vette, nem kielégítő ugyan, de a jegyzék enyhe hangja mégis kedvező hatást tett több konstantinápolyi nagykövetségen. Ezekben a nagykövetségeken azt remélik ugyanis, hogy a porta jegyzékének alapján új tárgyalásokat kezdehetnek a hatalmak, a melyek esetleg elhuzódnak a tavaszig és biztosítja lesz a Kelet és Európa békeje tavaszig.

A görög kérdést most nem tartják tehát égetőnek, föltéve, hogy a görögök nem fognak támadni, az albanok pedig fékezni fogják hevesességüket.

Görögországot ugyan talán sikerrel fogják szóval tartani a hatalmak, de az már nem bizonyos, vajjon az albanok nem fognak-e elkövetni valami csínyet. A mult hó végén sargonyóket intéztek a szultánhoz az alban liga vezetői, a melyekben tulajtak szándékukat, hogy legközelebb megkezdik a harcot Görögország ellen, azért kéri a szultánt, hogy adjon nekik jelt a támadásra.

A szultán nem rejti el rokonszenvét, a melylyel az albanok ügye iránt viselkedik. Ennek újabb jelt adta a mult hó végén, midőn 550 albant bocsátottak haza a palotából, a kik ott mint kertészek, örök, favágók, szakácsok stb. voltak alkalmazva. Ez albanokat a palota nagy előcsarnokában gyűjtötték össze, a hol beszédet intéztek hozzájuk Tahir bej, a szultán hadsegéde, és elmondotta nekik, hogy a szultán akarata, hogy haza menjenek, mert nemsokára meg fogja támadni Görögországot hazájukat. Kötelesek tehát kezdeni Albánia épsegeért és a szultán jogáért. A szultán csendelte, hogy mindegyikük új ruhát, egy Henry-Martini fegyvert, egy lovasrevolvert, négy török fontot kapjon, ezenkívül pedig ingyen szállíttassék hazájába.

Ezeket az albanokat már haza is szállították. Az éremnek másik oldala is van azonban. Erősen állítják ugyanis, hogy az albanok fenyegető feliratokat küldözgetnek hazulról a szultánnak, a melyekben követelik Albánia szervezését és autonómiáját. Ez a kérdés azonban nem fogja megosztani az albanokat, mielőtt nem végeznek a görögökkel és általában nem könnyébbíti a török-görög határ rendezését.

De ugyan mit fognak nyerni a hatalmak, ha a görög kérdést is elodáztatják tavaszig? Azt, a mit a montenegrói kérdés halasztásával nyertek. Annak idejében irtoztak attól a hatalmak, hogy valamiképen fegyveres erővel ne szállja meg Montenegró a számára kijelölt területet; bizáltak, némelyik talán le is akarta kötelezni Montenegró fejedelmét azzal, hogy hiszen a hatalmak békés utat fogják kieszközölni számára az új területet. Oroszország is bekére intette Montenegrót, mert Oroszország is a békét óhajja. Vajjon ki fog csalódni számításában: a conservatív hatalmak-e, vagy Oroszország?

HIRHARANG.

Ö felsége 50 éves születés napjára városunkban is megindult a mozgalom. Mintegy 20 tagból álló küldöttség főispán ur ö mltságot egy rendkívüli közgyűlés összehívására kérte föl. Főispán ur ö méltósága a küldöttség kérelmének engedve, mai napra egy rendkívüli közgyűlést hit egybe, melyen az egybegyűlt tagokat üdvözölve, előadja ezen rendkívüli közgyűlésnek tárgyat. Dr. Demkó Pál ur indítványa után határozattá tétetik, hogy ezen közgyűlésből öszinte ragaszkodásunk és tiszteletünk jelt egy feliratban nyilvánítsuk. Ez alkalommal határozattá tétetik, hogy Rudolfkoronaherceghez is, ki e hó 21-én üli születés napjának 22. évfordulóját, szintén felirat intézessék. Mindkét felirat Talián Béla megyénk főjegyzőjének ékes tollából kerül, mely a közgyűlés által hosszantartó éljenzéssel fogadtatott. Határozattá tétetik továbbá, hogy ezen öröndetes nap ünnepélyességgel köttessék egybe, melyre a közgyűlés Dr. Demkó Pál indítványa után 300 frtot utalványozott. A program megállapításával Szávit Dóme és Steinbach Antal tanfelügyelő ur elnökele alatt: Kulifay Lajos polgármester ur, Bakalovich Agoston szolga-bíró ur, Néds János városi kapitány ur, Szávit és Luga aljegyző urak lettek megbizva.

Zárdai megnyitás. A megnyitandó Nagy-Becskereki zárdai iskolát illető, itt-ott keringő hírek ellenében, illetékes helyről a t. cz. közönség tájékozására következő felvilágosítást nyertünk: 1.) A zárdai iskola szeptember hó közpe táján fog megnyitattni és a következő tanintézeteket magában foglalja: 2.) Egy négy osztályos elemi leány-iskolát, melynek két felsőbb osztálya azonban, ha a tanítványok száma azt megengedi, két-két évfolyamból fog állani, ugy hogy a törvényes hat évi tanfolyamnak megfelelő. 3.) A felállítandó extern- (külső) iskolát, mely a törvényben megnevezett 8 osztályos népiskola jellegével bírand, és melybe tankötele leánygyermek a hatodik életévtől kezdve felvételnek. A tantárgyak ezen intézetben ugyanazok, melyek a 8 osztályos felsőbb népiskolákra nézve, az illető miniszterialis tantervekben előírva, hozzájárulván még a francia nyelvben való oktatás. Ezen osztályok megnyitása csak attól

fog függni, valjon az életkort és a szükséges előismereteket illetőleg, mind a 8 osztályra találkozik-e tanítvány vagy nem. Ha az utóbbi, mi alig várando, bekövetkeznék, az idén még is az extern iskola (felsőbb népiskola) hat első tanfolyama nyitlatnek meg, a két utolsó tanfolyam pedig a következő években járulna hozzá.

Pancsova városa mai bizottsági közgyűlésén ö felsége 50 születésnapja alkalmából elhatározta, hogy amelleit, hogy azt méltóan megünnepele, még üdvözölő feliratot is küld. Azonkívül kimondta, hogy a helybeli népiskolákat látogató nem-magyarok és a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tanusitandó szorgalmas tanulók számára évi 100 frtnyi ösztöndíj alapítványt tesz ez ünneplés emlékére.

Az elhunyt gróf Csekonics Jánosról a következőket olvassuk: A zombolyai grófi kastélyban egy este vig társaság ült együtt. A nemes fajú magyar borokkal töltött serlegek kézről-kézre jártak és felvillanyoztak a kedélyeket. Akkoriban a magas ezüstlágo ideje volt. A beszéd tárgya többek közt oda fordult, hogy az a sok ezüstpénz, mely még 10 év előtt forgalomból nem is vonatot ki, hova lehetett? A vendégek egyike ugy nyilatkozott, hogy az ezüstpénz meg most is a nép közt van, mely azt azonban elástá. — Szóvitá tamadt, az urak vitakoztak és Csekonics János gróf az első nézethez csatlakozva kijelenté, hogy ö állításának bebizonyítására kötelezi magát reggelii 50,000 frtot ezüstben előteremteni. Neveté fogadta el a társaság e szerinte kivihetetlennek látszó ajánlatot, mi alatt a falu birajárt s az első esküdtéri küldött, kik rövid idő alatt megjelenve szeretett földesuruk elé járultak: „Halljátok embereim“ szólitá meg őket a gróf, „azért hivattalak benneteket, hogy veletek egy kellemetlen újságot tudassak. Egész birtokomat kártyajátékon elvesztettem, s ha reggelii nem tudjátok 50,000 frtot fizetni, akkor nem vagyok többé uratok.“ A parasztok zavartan mosolyogva tekintének egymásra, míg végre a bíró megszólalt: „Ha nem több mint 50,000 frt, azt majd csak előteremtjük valahogy a mi jó földesurunk számára.“ „Köszönöm barátaim felelé a gróf, de legjobb akarattal sem segíthettek rajtam, mert nekem azt az összeget ezüstben kell fizetni s tudjátok, hogy mily ritkák most a huszások.“ — „Gróf ur számára huszások is lesznek“ veté vissza a bíró „reggelii minden renden lesz.“ A parasztok távoztak, de a társaság még együtt maradt várva a történetöket. Kora hajnalban egyszerre csak kocsiörgés lesz hallható és a komornyik belép a jelentéssel, hogy a bíró szeretne a gróf urral beszélni. A bíró belépett és tudára adá a grófnak, hogy az 50,000 forint fenyes ezüsthuszásokban itt van, s kéri a gróft, hogy az ezüstlerakásának helyét határozza meg. A vendégek kilétek a teremből s két szerkeret láttak az udvaron ezüsthuszásokkal telt zsákokkal megrakva. „Honnet vittetek ezt oly hamar?“ kérdé meghatottan a gróf. „Tudja gróf ur“ felelé a bíró, elmentünk házról házra a kínél tudtuk, hogy ezüstpénz van elásva. S ezek aztan, mikor meghallották, hogy gróf urnak mind huszásokra van szüksége, szépen előadták. A község házában fölirtuk, hogy kimennyit adott, s ha gróf urnak épen még 50,000 finyi huszásokra volna szüksége, itt vannak a zombolyaiak, ezek nem engedik, hogy jó földesurunk tönkre menjen.“ Ez egyszerű szavak benyomása leírhatatlan volt. Mindnyájan a derek bíró köré tolongtak, hogy kezet szoríthassanak vele, de midőn a bíró megtudta, hogy az egész dolog csak tréfa, csaknem megharagudott. E jelenet az ott jelen voltak emlékezetébe örökre bevésozott. — Csekonics János gróf egyike volt az Ancien Regime azon sportférfiaknak, kik nálunk gróf Széchenyi Istvánnal, gróf Károlyi Györggyel, a Kegyelvitsekkel, Orczyakkal és Wesselényivel együtt a lövészenyeken és vele a telivér lö tenyésztését meghonosították. Ö maga is futtatott a 30-as években s jobb lovai voltak Cromarty (1833 körül) és Torontál (1838-ban) stb., kik a fekete szint néhány versenyben győztesen vitték el a czélpont előtt. Torontál az 1839-ki ugratörvényben egy értékes serleget is nyert (225 aranyennyel töltve, mi akkor nagy összeg volt), s rajta Vörösmartynak, az akkor már ünneplé költőnek következő distichonjával: „Szállj jó lovam, mint a madár, Tul a merészek dja vár!“ 1833-ban már választmányi tagja volt a pesti lovaregyletnek, s igen tevékeny egyén, ki a versenyeknél az indítási és mázsáloi tisztségeket is viselte. Az ötvenes években visszavonult gazdálkodni, s különösen nagyra vitte ez idő óta ménesét, melyben a nemes telivérnek erős kanczákkal pályosítása által a legszebb hínós lovakat tenyésztette, melyek ismeretesek az egész hazában és a külföldön is: nagyságuk, nemességük és természetük által. A versenyeknek és nemes sportnak azonban mind haláláig egyik legigazabb híve és pártolója maradt, s valamint a 20-as években egyike volt azoknak, kik elsők irták alá a legnagyobb összeget a nemzeti díj alapítására, így még utolsó éveiben is — midőn már csak nagy ritkán látogathatta meg hajlott egészségé miatt a versenyeket, a mint arról volt szó, hogy új versenyért kell alapítani, s ezért hozzá is folyamodtak — készséggel jegyzették ö és fia is a legnagyobb összegeket.

Beiratások az egyetemen. A vallás-és közoktatásügyi minister leiratilag értesítette az egyetemi karokat, miszerint az 1880/81-ki tanévre a beiratások szeptember 1-én kezdődnek és egészen 14-ikéig tartanak. Később jelentkezők többé nem vételnek fel. — Kivétel csakis az egyéves önkénteseknél engedtetik meg, kiknek utólagos felvételért a ministerhez kell folyamodniok. Szeptember 15-én az előadások okvetien megkezdődnek.

ged
mél
kezo
az i
pok
vám
vég
év
még
össz
lyez
kor
ügy
187
kés
utal
hata
zony
ideje
törté
rend
mell
sége
beve
lapb
A m
tes-
S-a
a bü
ugy
kibá
hó t
hatá
szab
rend
maga
vény
valam
tést
törvé
kecé
búte
nem
társa
belég
kivét
törvé
term
isme
hivat
meg,
a na
azok
törvé
behaj
letezi
törvé
hatós
gyűjt
rende
„Ez
az in
viszot
szabá
nánú
számi
illető
belög
bizo
felet
fog g
tartar
megy
berer
helye
czélja
rende
napja
tanító
ipar á
előlk
hogy
minist
accom
megb
jelen
Az o
melye
congr
püspö
mely
maga
neine
reked
eddig
sült,
azonb
foglat
készít
czán
tási n
a con
alapja
nek é
gyar
szárh
java.
susi v
egybe
levöl
kényte
a con
van,
vezés
susi v
zetess
oktata
gressu
conflic

*** Dunagőzhajózási társaság.** A Szegedről lefelé (Títel, Zimony) közeledő személyszállító hajók elindulási idejét e hó 8-tól kezdve reggeli 6 óra helyett 5 órára tette át az igazgatóság.

*** Az adóhátralékosok ellen.** A napokban a pénzügyminiszternek egy kibocsátványra fog megjelenni, mely szerint ez év végeig minden adófizető értesítést kap az 1878. év végeig való adóhátralékáról. E hátralékokat még az idén meg kell fizetni, azonban, ha az összeg nagyobb, fizetési határidők engedélyezhetők. Ha e hátralék ki van egyenlítve, a korábbi időkből való felszólításokra nem kell ügyelni. Mindenki fél, a ki értesítést nem kapott, fel van jogosítva arra a föltevére, hogy 1878. év végeig semmivel sem tartozik s a később jövő értesítéseket egyszerűen visszatüsitálja. Kivételt csak az adózó megtalálhatatlanságának esetére tesznek, de ez bebizonyítását követelheti annak, hogy az intézkedés idejében elküldött, s a keresés rendszeresen történt. — Kétségtelen, hogy ez intézkedés rendszeresen végre hajtva, számtalan kellemlenségtől mentheti meg az adózó közönséget.

*** A magyar büntető törvénykönyvet** bevezető rendelet már megjelent a hivatalos lapban. A rendelet mindenekelőtt ezeket mondja: A magyar büntető törvénykönyvek életbeléptetéséről szóló 1880. évi XXXVII. t. cz. 4-ső §-a értelmében a magyar büntető törvénykönyv a büntettekről és vétségekről (1878. V. t. cz.) ugyszintén a magyar büntető törvénykönyv a kihágásokról (1879. XL. t. cz.) f. évi szept. hó 1. napján lépek hatályba, a midőn általában hatályukat veszítik a törvények, rendeleteknek, szabályoknak és szabályrendeleteknek mindazon rendelkezései, továbbá a szokásjognak mindazon megállapításai, melyek a magyar büntető törvénykönyvek intézkedéseinek tárgyát képező valamely cselekvényre vagy mulasztásra büntetést határoznak, valamint hatályukat veszítik a törvényeknek, rendeleteknek stb. azon intézkedései és megállapításai is, melyek a magyar büntető törvénykönyvek intézkedéseinek tárgyát nem képező valamely cselekvényre vagy mulasztásra büntetést szabnak, a mennyiben az életbeléptetési törvényezik (1880. XXXVII. t. cz.) kivételeket nem állapít meg. A magyar büntető törvényeknek, különösen pedig a rendőri természetű kihágásokra vonatkozóknak alapos ismerete nélkül a magyar közigazgatás közegei hivatalosnak sok tekintetben nem felelnének meg, miért is köteleseknek tartja a miniszter a magyar büntető törvényekre, valamint az azok életbeléptetésére vonatkozó törvényre a törvényhatóságok figyelmét felhívni s azok beható tanulmányozását ajánlani. Azután részletezi a rendelet a kódex és az életbeléptető törvény legfontosabb pontjait; felszólítja a hatóságokat az eddigi szabályrendeletek összegyűjtésére s az új, életbeléptethető szabályrendelet alkotására, s aztán így végződik: „Ezennel felhívom a törvényhatóságokat, hogy az iránt, hogy hatósága területén az ottani viszonyokhoz képest a kihágások iránt hozandó szabályrendeletek mily módokat szerint volnának kihirdetendők, e rendelet vételétől számított négy hó alatt véleményező jelentést, illetőleg javaslatot tegyen.” — A rendeletet a belügyminiszter adta ki.

*** A faiskolákat rendező miniszteri biztos** a vidéki fatenyésztés és gyümölcsipar felett f. é. augusztus hóban alábbi helyeken fog gyakorlati utmutatásokat adni és szemlét tartani: augusztus 2-kától 9-éig Veszprémmegyében Stáhy György kir. tanfelügyelő berendezésével, augusztus 10-én a Szombathelyen (Vas megyében) magyar nyelv tanulása céljából csoportosított néptanítóknak előadásokat rendez, végül augusztus 24-én és következő napján Gömörmegye tanítóinak Jolsván tartandó tanító-gyűlése alkalmából a megyebeli gyümölcsipar állapotát követeléseinek megfelelő gyakorlati előadásokat tartand.

*** Egyházi conflictus.** Ujvidékről írják, hogy az omladina Angyalics püspöknek adminisztrátorral való kinevezetésével mint fait-accomplival sehogys tud, de nem is akar megbékülni. A harcot, habár minden acut jelenségek nélkül, mindkét oldalról folytatják. Az omladina agítal az egyházi községekben, melyek közül a jelentékenyebbek az egyházi congressus egybehívását követelik, Angyalics püspök pedig több heti körözésekre indult, mely alkalommal a néppel érintkezni, hogy ezt maga irányában kedvezőbb hangolja és elle-neinek azon állítását, mintha ő az unióra törekednék, megcáfolja. A fogadtatás, melyben eddig az ugynevezett határvizdékben részesült, elég féltékenynek mondható. Az oppositio azonban felémében, hogy a népben már elfoglalt területét elveszti, elhatározó csapásra készült. A congressusi választmány Karlovi-csán gyűlést tartott és a magy. kir. közoktatási miniszter ama rendelete ellen, mely szerint a congressus megtartása már ismert okok alapján jelenleg meg nem tartható, órást emelnek és elhatározzák, hogy ez ügyben a magyar kormány mellőzésével egyenesen a „császárhoz” fordulnak. De hat most következik a java. Az alapszabályok értelmében a congressusi választmány jogában áll a congressust egybehívni; mivel pedig az ellenzék tudvalevőleg az adminisztrátornak kinevezését törvénytelennek tekinti és főleg azért törekedik a congressust egybehívni, melyben többsége van, hogy ennek segítségével Angyalics kinevezése ellen újra demonstráljon, a congressusi választmány eddigi taktikájának következetességével elhatározta, hogy a magyar közoktatási miniszter rendelete ellenére a congressust egybehívja. Hogyha ez igaz, újabb conflictus előt állunk.

*** Honvédszázló Belgrádban.** A belgrádi muzeumban őrzik a zombori nemzetőrség 1848-diki zászlaját. Készítette saját költségén Balun Pál 1849. febr. 11-én. Balun Pál a zászlót biztonságba akarta helyezni, s becsomagolta kocsjába, de a szerzsások megállították a kocsi, akutatatták s elvették a zászlót. Így került a zászló Belgrádba. Mint-hogy a zászló nem hadi zsákmány, a magyar kormány közbenjárhatna, hogy visszaadassék.

*** A csákovai gazdasági intézet.** Mult hó utolsó vasárnapján Kemény báró kereskedelmi miniszter Temesvártól Dettáról, hol a Timár-féle rizsültetvényeket szemlélte meg, átutazván, Strasser Albert a temesvári ipar-és kereskedelmi kamara titkára az alkalmat felhasználta, hogy a miniszternél a Csakován felállítandó gazdasági intézet felállításáról felvilágosítást szerezzen. Kérdésére azon választ nyerte, hogy a nevezett intézet kérdése ismét háttérbe szorult, mert a felállítandó épület 90 ezer forintba kerül, mely összeget a miniszter e célra jelenleg nem fordíthatja. A „Neue Tem. Ztg.” tehát ama nézetben van, hogy Csakován nem affele Óvári gazdasági akademiát kellene tervbe venni, hanem egy szerény körben mozgó iskolára kellene törekedni, melynek épülete csak 10—12 ezer forintba kerülne. Ez összeget a miniszter még ez évben hajlandó volna kiutalványozni.

*** Fördői élet.** A Marilla-völgyi fürdő napról-napra emelkedik; vendégei szaporodnak, az araviczák és a szerencsétlenül járt Steyerdorfoknak pedig kedvencz kiránduló helye lett. Mult vasárnap a steyerdorfi bányász zenetársulat hangversenyt rendezett, mely a 25 tagból álló zenetársulatnak nagy becsületre vált. Este 6 órakor táncra kerekedtek a gyógyteremben, mely a nagy látogatottság következtében azonban a vendégeket alig fogadhatta be. Egyáltalában panaszkodnak, hogy a fürdő kevés helylyel és korcsmai butorral rendelkezik. No de nem is csodálhatni, hisz csak most nyílt meg.

*** Egy pohár sör ára.** Zágrábról írják az E-rnek a következő csinos történet: Az ott allomásozó Würtemberg huszárrezdben szolgál Nassau herceg is, mint őrnagy. A minap késő este egy kisebb szállodába megy és sört kér. Meghózzák a sört, a mely azonban meglevő. A herceg azon kérdésére, hogy mincs-e itt jobb sör, azt feleli a pinczér, ki a herceget nem ismerte, hogy egy pohárért nem csapolhatnak új hordot, mert a nagy melegben a többi elromlanék. A dus-gazdag herceg erre csak azt kérde: „Hogy egy akó sör?” — „Tizenhét forint, őrnagy úr”, volt a válasz. — „Nos, hát itt a 17 forint”, szolt a herceg, s miután a frissen csapolt hordóból kiitta a maga poharát, szó nélkül fölkel s távozni készült. A meglepett pinczér csak ennyit tudott kérdeni: „S a többi sörrel mi történjék?” — „Igya ki maga”, volt a herceg lakonikus válasza.

*** Hogy születik a spanyol király.** Spanyolországban a trónörökös születése csodálatos ceremóniákkal van összekötve. Egy madridi lap erről a következőket közli: Mihelyt az orvos a királynén a szülési fájdalmak beálltát konstatálja, erről rögtön értesítik azon bizottság tagjait, melynek a megszaporodásnál jelen kell lenni. A tagok erre a királyi palotába gyűlnek, hol a minisztertanács már ekkorra egybe gyűlend. A királyné hálószobáján csak egy ajtónak szabad lenni, s ez abba a terembe nyílik, hol a bizottsági tagok egybe gyűlnek. Jelen lesznek a következők: a palotai hivatalnokok, a felsőház és a képviselőház küldöttei, az asturiai hercegség külön küldöttsége, a grandok meg a hadsereg és hajóhad kapitányainak deputációja, az aranygyapjas lovagok, a III. Károly és kath. I. Izabella-rend káptalan-jának küldöttei, a legfőbb polgári és katonai törvényszékek a „de la Rosa” egyházi törvényszék bizottsága, a királyné gyónatója, az indiai patriarcha, az uj-castilai főkapitány, a polgári kormányzó, a városi tanács és vidéki hatóságok küldöttségei s több czimer-őr. A mint a király megérkezik, a minisztertanács elnöke és az igazságügyminiszter belépnek a királyné szobájába, s ott átveszik az orvos nyilatkozatát a beállott lebetegedésről s aztán ismét visszatérnek a másik terembe. A szülés megtörténte után a király rögtön kilép a hálószobából s kendőbe takarva magával viszi az uj szülött gyermeket. A minisztertanács elnöke fölemeli a kendőt, s a gyermeket a jelenlevők mind megtekintik. 24 órával később a fentebbi bizottságok jelenlétében igatják be az ujszülöttet a polgári lajstromba. A hitelesítést az igazságügyminiszter, mint a királyné jegyzője írja alá. A keresztelésre kitűzött napon az említett bizottságok ismét egybegyűlnek a palotában. A menet ágyudörgés közt indul meg az udvari kápolnába, hol az indiai patriarcha hajtja végre a keresztelést. Ha a gyermek fiú, rögtön átadják neki az aranygyapjas rend, a kath. Izabella-rend, III. Károly-rend és a Johannita-rend jelvényeit. Mária-Krisztina királyné lebetegését augusztus közepére várják.

*** Étkező-coupek.** A gyorsvonatok menetének még gyorsabbá tételére behozták Németországban az Amerikában divó rendszert, hogy ugyanis étkező coupé csatolnak a vonat-hoz, s úgy az étkező állomások időt nem rabolnak. Az osztrák államvasut hír szerint szintén be akarja hozni a praktikus intézményt, s legelőször a Bécs és Bukarest között közlekedő gyorsvonatok fogja alkalmazni.

*** Gazdáink figyelmét felhívjuk a „Magyar Föld” című napilap** ama intézkedésére, hogy gazdáktól mindennemű hirdelést díj nélkül elfogad. Aratás után vagyunk, itt van annak ideje, midőn a gazdának mindennemű terménye van eladó, midőn tehát pénz és vesz, vásárol állatokat, vetőmagot, gépeket stb.

A „Magyar Föld” ingyenhirdetési rovatában naponta 80-100 hirdetés foglaltatik, mely a betöltendő gazdatiszti s erdész állomásokról, a szolgálatot kereső egyénekről, eladó vagy bérbeadó földeiről, borokról, magvakról, állatokról és gépekről stb. értesíti a közönséget. Leggyakorlatibb hasznát veszi a közönség a „Keresetiek” című rovatnak, melyben a birtokok, magokat, állatokat, használt gépeket venni szándékozók hirdetik az állalt keresett tárgyakat. E rovat segítségével a gazda gyakran megtalálja közel és előnyösen a jó vevőt, holott különben eladó cikkeit talán távol városban, kereskedőnél vagy zsaroló közvetítő közbenjárásával kellett volna elveszítegetni. Viszont az eladóra tett tárgyak közt a venni szándékozó válogathat, ismert forrásból közvetlen vásárolhat s itt is megkíméli a távol helyre vagy piacra való költséges utazgatást és javára marad a kereskedő vagy közvetítő nyeresége. Ugyanazért gazdáink saját érdekükben figyelmeztetjük, hogy eladni vagy venni szándékolt tárgyaikról hirdetéseiket a „Magyar Föld” című napilapnak (Budapest, Koronaherceg utca 3. sz.) beküldjék, hol azok, mint említettük, teljesen díj nélkül felvételnek és közzétételnek.

*** Farkasok garázdalkodása délví-deken.** Ziffert Agoston lippai lakos július hó 25—26-ik között éjjel négy lovat két csikóval együtt a Bakkök mellett lévő legelőre hajtotta, hol több farkas támadta meg. Az egyik csikót a farkasok utóltértek és többszörösen megmárták; végre a vitéz ellenálló tulajdonosnak sikerült a fenevadakat eljjeszteni.

*** A cselédek a 17-ik században.** Háziasszonyaink panaszkodnak, hogy cselédekkel nem lehet birni. Vagy szeretőt tartanak, vagy nyelvek, vagy nagyon a la mode öltözködnek. Talán megnyugodnak, ha figyelmeztetjük őket, hogy ez már 250 esztendő előtt is így volt, s ugy is fog maradni. — Hedvignek, Gyula braunschweigi herceg leányának, Ulrik pommerániai herceg nejének egy 1638-ban írt levelét közli a „Hannoversche Courier”, a mely levelében a hercegnő azt kéri atyjának egyik tanácsosától, hogy olyan cselédet küldjön neki, a ki, ha fiatal is, nem szerelmes, nem a la mode viseli magát, egy szóval nem olyan, mint a mostani szobacziqusok.

*** Katalapsis.** Egy bécsi lap ritka esetről tesz emlést. Nussdorfbán él egy Karl Lipót nevű 28 éves pintérség, a kin már két éven át csekély megszakítással a katalapsis állapota vett erőt. Karl kilencz napig egyre alszik, azután rövid időre elhagyja az ágyat, hogy kevés élelmet vegyen magához. Ez eset, melynek hitelességét egy orvos bizonyítja, szakkörökben nagy feltűnést keltett.

*** Mérgezés virágok által.** Dr. Kayser dortmundi vegyész inti a közönséget, hogy óvakodjék a sisakvirágtól (Aconitum napellus) és a nagy szarkalábtól (Delphinium formosum), mert ezek mérgeztartalmuk és a gyermekekre nézve, ha ezek játszóközből a leveleket vagy virágokat szájukba veszik, vagy a virág nedve nyílt sebbe hatol, halált hoz. Felsőről több esetet, melyeknél gyermekek e virágok élvezése következtében néhány óra alatt meghaltak. Végül azt indítványozza, hogy e két virágot ki kell irtani a kertekből, és azok tenyészését csak a hivatottakra bízni.

NYILTÉR. *)

Nyilatkozat.)**
Szávits Dóme a szerkesztőségénél fekvő nyilatkozattal bizonyított oknélküli, sértő magaviseletéről megbízottam által felelőségre vonatlam, mely alkalommal nemcsak jogosan követelt elégtelét adásra magát hajlandónak nem mutatta, hanem előbbi sértő magaviseletét tisztességes emberhez nem illő, újabb durva kifakadásokkal tetézte — s az által, hogy a sértés meg-torlása végett a törvény útjára utasított, egy-uttal eclatans bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy a lovagiasság szabályai felől egyáltalában fogékonysággal nem bir, — ugyanazért be-csületes megóvása tekintetéből a t. cz. közön-séggel szemben — melynek nagyobb része ezen esetről tévesen van informálva — Szávits Dóme urat a sajtó útján nevetlen embernek nyilvánítani kényszerültem, azzal, hogy jelen nyilatkozatommal ezen ügyet részemről befe-jeztetnek tekintem.

Nagy-Beeskereken, 1880. aug. 4-én.
Szőnyi Zsigmond.

Közgazdaság.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1880. július havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állása 1880. évi június végével	ft. 410038.23
Betételek július hóban	ft. 4540.80
Összesen	ft. 414579.03
Visszafejtett július hóban	ft. 22792.40
Állása július végével	ft. 391786.63
II. Betéti levelek.	
Állása június végével	ft. 28100.—
Betételek július hóban	ft. 2400.—
Állása július végével	ft. 30500.—
III. Folyó számlái üzlet.	
Tevőleges egyenleg június végével	ft. 2228.62
Kiadások július hóban	ft. 3321.26
Összesen	ft. 5549.88
Bevételeztetett július hóban	ft. 122.23
Tevőleges egyenleg július végével	ft. 5427.65

IV. Leszámitolási üzlet.	
a) Bankváltók.	
A tárca állása június végével	ft. 465992.59
Leszámitoltatott július hóban	ft. 131183.37
Összesen	ft. 597175.96
Visszafejtett július hóban	ft. 136173.81
A tárca állása július végével	ft. 461002.15

*) Az e rovat alatt közölt cikkek nem vállal felelőséget a szerk.
**) A fentebbi nyilatkozatot, egy öt tag által aláírt nyilatkozat alapján közöljük. Szerk.

b) Hitelegyleti váltók.	
A tárca állása június végével	ft. 14857.—
Leszámitoltatott július hóban	ft. 730.—
Összesen	ft. 15587.—
Visszafejtett július hóban	ft. 806.—
Állása július hó végével	ft. 14781.—

V. Előlegezek.	
a) Értékpapírokra.	
Állása június végével	ft. 11236.50
Kiadott előlegek július hóban	ft. 838.—
Összesen	ft. 12074.50
Visszafejtett előlegek július hóban	ft. 742.—
Állása július végével	ft. 11332.50

b) Zálogokra.	
Állása június végével	ft. 10785.25
Kiadott kölcsönök július hóban	ft. 871.—
Összesen	ft. 11656.25
Visszafejtett kölcsönök július hóban	ft. 250.—
Állása július végével	ft. 11406.25

c) Ingatlanokra.	
Állása június végével	ft. 20285.74
Kiadott július hóban	ft. 34.86
Összesen	ft. 20320.60
Visszafejtett július hóban	ft. 419.80
Állása július végével	ft. 19900.80

Az „Azienda Assicuratrice” Triesztben e hó 4-én tartotta közgyűlését, mely elhatározta a részvénytőkének 30 millió frankra (12 millió arany frtra) fölemelését 40% befizetéssel, továbbá az unjonan kibocsátandó részvények átvételét végett egy külföldi pénz-csoporttal kötött előzetes szerződés végleges keresztül-vitelére egy teljhatalommal ellátott bizottságot küldött ki, melynek tagjai: Brandeis Jakab, Gosseth Emil és Sienkiewicz Dénes. A napirenden lévő többi tárgyak szabályszerű elintézése után Dr. Raieich úr igazgatóvá, s a 40 évi szolgálat után visszalépő Wortmann György úr helyébe az „Azienda” vezértitkárává Sienkiewicz Dénes úr választott meg.

A közmunkaminister a külföldi szakértők javaslatairól. Az országgyűlés elnapoltatása előtt a közmunkaminister előterjesztést tett a képviselőház-nak a Tisza és mellékfolyóinak szabályozása, valamint a Temes-Bega vízszereketben előforduló lényegesebb kérdések tárgyában, tekintettel a szabályozási munkák megbíráására meghívott külföldi szakértők jelentésére, valamint a tisztavölgyi társulat központi bizottságának ugyanezen tárgyban a kormányhoz intézett véleményére. — Erről a „P. N.” a következőket írja:

A terjedelmes munkát, mielőtt a külföldi szak-értők nézetéről és pozitív javaslatairól a közmunka-minister véleményét és elhatározását kijelentené, a Tisza-völgy rendezésére vonatkozó vizmérési és statisztikai adatokat, ugyszintén a szabályozás történetét adja elő. E viszonyok ismertetése mindenesetre jó alapot szolgáltat egy külföldi szakértő, valamint a kormány főfogásának megítélésére. Ezeknek előrebocsátása után foglalkozik a Szeged árvédelmére, a Tisza s mellékfo-lyóinak szabályozására s végre a Begára, Temesre s az alibunári mocsárra vonatkozó kérdésekkel.

Az ezekkel foglalkozó szakaszokban a miniszter előrebocsátja a külföldi szakértők javaslatait, megteszi reá észrevételeit és kimondja végül, hogy mit vél ezen-től teendőnek. A terjedelmes munkát mindegyik része egyaránt kiváló figyelemre érdemes s valamennyiről egyszerre rövid áttekintést adni csaknem lehetetlen. Jobb tehát, ha egyes alkalmakkal csupán egy részletre szorítkozunk és azt igyekszünk ismerni.

Igy a Tisza és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló fejezetben mindjárt az a kérdés kerül bírálata alá-mely kezdettől fogva maig vitás volt és melyet a kül-földi szakértők újabb fölvetettek, hogy t. i. mily sor-rendben és mily irányban kellett volna a kanyarok el-vágásának történnie?

A külföldi szakértők helyeslik ugyan azon fölvet, a mely szerint a Tiszaszabályozás megindítottát és folytatottat, t. i. a folyam medrének a kanyarok átvá-gása által való szabályozását, de hibáztatják azon el-járást, hogy a Tiszának minden kanyarulatát majdnem egyidőben vágattott át, holott ezen átvágásokat alulról fölfelé haladó sorban kellett volna végrehajtani.

A szakértők szerint a visszaszabályozás végrehaj-tott átvágásokból eredt kedvezőtlen helyzetet úgy kell segíteni, hogy a Szeged alatt levő átvágások, melyek egyesek kivételével nem kielégítőek, mielőbb a szüksé-ges mértékben kiszélesítenessék. De szerintök nem is elegendő csak a Szeged alatti átvágásokat kitégítani, hanem ezen műveletet alulról fölfelé haladva, ki kell terjeszteni a többi átvágásokra is, melyek szintén nincsenek teljesen kiképződve azon hatás miatt, melyet mindegyik a fölttte levő vízszin magasságára gyakorol, és azon veszély miatt, mely ebből a szomszéd töltésekre háramlik.

A külföldi szakértők ezen javaslataira vonatkozó-lag a közmunkaminister mindenekelőtt kétségtelennek mondja azt, hogy az átvágásoknak egy időben és egy-forma méretekkel való kiasása nem történt helyesen de másrésztől kijelenti, hogy a szabályozás oly módon, mint a külföldi szakértők mondják, hogy t. i. a ka-nyarok átvágása legalól kezdetén meg, e munka csak oly mérvben haladjon fölfelé, a mint az alsó átvágások képződnek, még eddig a Tiszához hasonló nagy folyók-nál sohasem hajtottat végre s hihetőleg ezental sem fog létesíttetni.

A közmunkaminister megjegyzi, hogy a szabályo-zást ily értelemben csak úgy lehetett volna végrehaj-tani, ha aránylag rövid időközben oly összeg állott volna rendelkezésre, a melylyel az összes kanyarok át-vágásait az anyameder üregének megfelelő méretekkel helyre lehetett volna állítani. Már pedig T-Ujlaktól a Dunáig ázott 111 darab, összesen 133.8 kilométer hosszú, az anyamederrel egyenlő ürességű átvágásnak kiasása 10 év alatt részletes számítások alapján 130 millió forintba került volna, holott 29 éven át a ka-nyarok átvágására, beleértve az 1878. és 1879-ben az alsó Tiszán vэггтт jelentékeny bővítési munkákat, ösz-szesen csak 8.300.000 frt költöttek.

A miniszter előterjesztésében arra is utal, hogy helytelen lett volna, ha már a nagy költség miatt az átvágások az anyamedernek megfelelő méretekkel ki-áshatók nem voltak, a víz ereje által való kiképezte-tésükre szükséges méreteket átvágni a kanyarokat, még pedig alulról fölfelé haladva úgy, hogy a később átvá-gást addig meg nem kezdték volna, míg az alatta lévő

ki nem képződött. Ez esetben beláthatatlan idő lett volna szükséges arra, hogy a felső Tisza kanyarainak átvágására kerüljön a sor; addig pedig egy a lecsapolási, mint az árvédelmi építkezések okszerű rendezésével várt kellett volna.

Ez érvelés támogatására a ministeri előterjesztés följözo, hogy a tiszai átvágások keresztjelvénye mindjárt a kiadás után alig kepezte az anyameder keresztjelvényének 7%-át és ma az átvágások összes hosszából ki van képződve 37-1/2%, képződésben van 25-7% és mesterséges utánképződés nélkül nem képződik 37-2%.

Ebből a ministeri előterjesztés szerint világos, hogy az átvágásoknak teljes mértékkel való kiadása rendkívüli pénzpazarlás lett volna. Elismeri azonban, hogy habár az egyformán megállapított átvágási méretek az átvágások nagyobb részére nézve ezszerűek lehetnek is, még sem feleltek meg ott, hol a viszonyos esés csekély és az elvágott kanyar meg az átvágás hossza közti viszony ez utóbira nézve kedvezőtlen volt.

Az előterjesztés hosszabban rajzolja az ily helytelen méretű átvágások elfajlását és utal arra, hogy a közmunkaministerium már három évvel ezelőtt tett a képviselőháznak előterjesztést a Csongrádon aluli átvágásoknak kibővítéséről és a Tokajtól a Dunáig levő átvágásoknak a legalacsonyabb vízszin alatt 2-2 méterrel való leemléltetése s a fenéken 20-25 méterrel való kiszélesítése iránt. A ministeri előterjesztés ma is ezen javaslathoz ragaszkodik és csak egyes részletekben tart módosításokat szükségesnek. A kormány tervezett eljárása ezek szerint nagyon közeledik a külföldi szakértők javaslatainak lényegéhez, csak hogy a mit most tesz, azt drága tapasztalatok után, nagy kerülővel esleltszi; holott ha helyesebb koncepcióval indult volna meg a szabályozás, vagy ha korábban igyekeztek volna a hiányokat kipótolni, sok csapástól menekült volna a

Tisza völgye s sokkal előbbre állanánk ma a vízgyűjtésében.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszékének folyó évi augusztus hó 7-én tartott nyilvános ülésében következő perek adtak elő:

Előadó: Kühn el Oszkár, kir. törvénzéki bíró.
2044. sz. p. 1880. — Kikity Iszának, Pein Acza elleni egy házhely birka iránti pere.
3947. sz. p. 1880. — Tutor Simonnak, Perjata Tódor és Nikola elleni szerződés érvénytelenítése iránti pere.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága 1880. évi augusztus 2-án tartott rendes ülésének tárgysorozata: (Vége.)

III. Közmunka és közlekedésügyek:

1. A gőzkazán próbák, azonosítás és fél évi vizsgálatok körüli eljárás illetve napi díj és utiköltségek ki által való megtérítése tárgyában körrendelet javaslat előterjesztése. — Elfogadtatik valamennyi szolgabírónak és Nagy-Beckerek város polgármesterének kiadati rendeltetik.
2. A királyi mérnöki havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

IV. Közegészségügy:

1. A megyei főorvosnak f. é. július havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

V. Börtönügy:

1. A helybeli királyi ügyészségnek f. é. július havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

VI. Posta és távirat:

1. Glasevsky Adám m. kir. távirati állomás, mint a posta és távirat ügyek helyettes szakelőadójának a posták és táviratok állapotáról szóló 1880. évi július havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

VII. Fegyelmi és felebbezett ügyek.

1. Mischkovits Jesta csemtai községi pénzeszedő, Schepa Jozsa és Koszanovits Józsa, volt ottani bíró, valamint Dnebonanzsky Maxa, ottani pénztári ellenőr ellen névtelenül emelt panasz. — A vizsgálat megindítása céljából az antalfalvi szolgabírónak kiadatik.
2. Bocvár községképviselet testületének, Issekutz Antal nagy-kikindai szolgabíró ellen emelt panasz. — Az alispáni hivatalnak kiadatik.
3. Dungserszky Gedeon, czernabarái földbirtokosnak, egy szemlalomnak iparhatósági engedély nélkül lett föllállítás miatt történt megbíróságát tárgyzó felebbezett ügye. — Az alispáni II-od foku határozat helybenhagyatik.
4. Sokarda Simeon uzdini lakosnak felebbezése, ház-közösségi osztály ügyében, a f. é. 1669. számú alispáni határozat ellen. — Az alispáni II-od foku határozat helybenhagyatik.
5. Damján Axentie kis-toráki lakosnak, Dima Sándor ottani lakos ellen, egy lövelélnék hibás kiállítás miatt emelt panasz. — Elsőfoku határozat végett a központi szolgabírónak kiadatik.

VIII. Hadkötelesek ügyei:

1. Folyó évi július 7-én 22,376. szám alatt a nősülési ügyben kelt magas honvédelmi miniszteriumnak leirata. — A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz felterjesztetni rendeltetik.

2. Özvegy Vlahovics Katalin sztaresovai lakos Iván nevű mostoha fiát a hadseregből elbocsátatni kéri. — Kérelmével elutasitattik.
3. Csobanov Dana tiszta-szent-miklósi lakos Fülöp nevű fia részére a kivétel nélküli engedély megadását kéri. — Kérelmével elutasitattik.
4. Sasi Eszter debeljai lakos Imre nevű fia részére a kivétel engedély megadását kéri. — Kérelmével elutasitattik.
5. Markov Jozsa szőregyi lakos Milivoj nevű fia hason ügye. — Kérelmével elutasitattik.
6. Zsebelyán Mária jarkováci lakos János nevű unokája hason ügye. — Kérelmével elutasitattik.

IX. Vegyes ügyek:

1. Réb Mihály által Birkenheuer Béla szécsányi tanító elleni panasz. — Tudomásul szolgál.
2. Dadányi Jenőné szül. Damaszkín Margit panaszos ügye. — Tudomásul szolgál.
3. Gotthilf Ferenc fia vállalkozó cég által kiszállított marosi kavics után járó 3490 ft. I. kereseti összeg kiutalványozása tárgyában. — A helybeli m. kir. adóhivatalnál kiutalványozatni rendeltetik.
4. Freund Nándor vállalkozó cég hason ügye. — A helybeli m. kir. adóhivatalnál kiutalványozatni rendeltetik.

Szerkesztői nyiltposta.

Sz. K. B. urnak. — A beküldött cikket, minthogy nem lapunk tartalmába és irányába vág, nem közölhetjük. Sziveskedjék inkább közsege viszonyairól és az ott előfordult dolgokról értesítéseket küldeni.

H I R D E T É S E K.

11.546. szám.

(143—3.1)

Árverési hirdetés.

Torontálmegye tekint. bizottsága f. é. május 19-én és folytatólag tartott rendes tavaszi közgyűléséből kelt 417. számú határozatával a volt nagy-kikindai kerülethez tartozott tiz községben gyakorlandó, és a volt nagy-kikindai kerület tulajdonát képező kir. kisebb haszonvételeknek és halászati jogoknak, valamint a nagy-kikindai 98 1/2 hold ügynevezett kerületi erdőföldnek és az ügynevezett kerületi magtárnak Franyován, az 1881. évi január 1-től 1883. évi december végéig, az érintett földek illetőleg pedig az 1880. november 1-től 1883. évi október végéig terjedő három évi időtartamra leendő haszonbérbeadására az árverést elrendelvé, ennek megtartására f. é. szeptember 15-ik és esetleg következő napjának, d. e. 10 órája, Nagy-Kikinda községében, a volt kerületi Curia-épületnek nagy termében tüzetik ki.

Kikiáltási árul szolgál mindent egyes bértárgyra nézve az eddigi egy évi haszonbér összeg, mely a nagy-kikindai nagy mézszárszékénél 100 ft., — az ottani kis mézszárszékénél 20 ft., — a jözefovai mézszárszékénél 34 ft., — a bassahidnál 57 ft. 50 kr., — a kumáninál 6 ft., — a mellenczeinél 60 ft., — a franyovainál 40 ft., — a franyovai magtárnál 214 ft., — a nagy-kikindai nagy vendéglőnél 8415 ft., — a nagy-kikindai I-ső negyedbeli italmérésnél 4500 ft., a II-ik negyedbelinél 2460 ft., a III-ik negyedbelinél 3402 ft., a IV-ik negyedbelinél 6709 ft., a vincezhidi csárdánál 584 ft., — a bassahidi italmérésnél 3551 ft., — a szerb-kereszturinál 801 ft., — a jözefovainál 2512 ft., — a mokrini I. felébeni italmérésnél 3350 ft., az ottani II-ik felébeninél 3150 ft., — a karlovai italmérésnél 2070 ft., — a mellenczei I. felébeni italmérésnél 2805 ft., az ottani II-iknél 1460 ft., — a kumáni italmérésnél 2026 ft., — a tarrasinál 700 ft., — a Franyova I. felében gyakorlandó italmérésért 4800 ft., az annak II-ik felében gyakorlandóért 2706 ft., — a jözefovai Tisza halászati jognál 70 ft., — a tarrasinál 250 ft., — a szerb-kereszturinál 118 ft., — a franyovainál 180 ft. és végül a nagy-kikindai kerületi erdőföldet illetőleg 995 frtot tesz ki.

Minden árverelő köteleztetik bánatpénzül az illető kikiáltási árnak 20%-kát az árverési megyei küldöttség kezéhez készpénzben, vagy osztrák-magyar állampapírokban a tőzsdei arfolyam szerinti értékben az árverés megkezdése előtt letenni.

Zárt ajánlatok az árverés előtt és annak folyama alatt szinte elfogadtatnak, de ezek is a fent meghatározott, megfelelő bánatpénzzel ellátandók.

A többi árverési feltételek, valamint az illető bértárgyak közelebbi meghatározása a megyei tisztí ügyészségnél Nagy-Beckereken, és a szolgabírónál N.-Kikindán a hivatalos órákban bár ki által megtekinthetők.

Nagy-Beckereken, 1880. évi július 31-én.

Dániel János,
alispán.

1265. sz. k. i. 1880.

Pályázat

(142—3.1)

Rajkovits György elhalálózása folytán N.-Kikindán üresedésbe jött községjegyzői állomás betöltendő lévén, a pályázat ezennel kiiratik.

Ezen állomással 600 ft. évi fizetés és a községi szabályrendeletekben a magány munkálatokért megállapított díjak vannak összekötve.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamodványukat, kitüntetésével annak, hogy a magyar, német és szerb nyelvet teljesen szóval és írásban bírják, s az 1871. évi XVIII. t. cikkben foglalt képesítésük meg van, alólirt szolgabírónál legkésőbb f. évi szeptember 20-ig annál bizonyosabban benyujtsák, a mennyiben a választás ugyanazon hó 21-ének, d. e. 9 órakor Nagy-Kikinda községében legkésőbb f. évi szeptember 20-ig annál bizonyosabban megtekinthetők.

Nagy-Kikindán, 1880. évi augusztus 6-án.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

Felölts szerkesztő: Létmányi Nándor.

1728. sz. k. i. 1880.

Pályázati hirdetés.

A szerb- és magyar-íttebeli községi körorvosi állomás lemondás folytán megürülve, annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik s választási határnapul f. évi augusztus 25-ik napjának, reggeli 10 órára Szerb-Ittebe községében kiütetik.

Ezen körorvosi állomással a szövetségelt község részéről 500 frtnyi évi fizetés és azonkívül a nappali 50 kr. és éjjeli látogatásért 1 frtnyi megállapított díjnak élvezete van egybekötve.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74., valamint az 1876. évi XIV. t. cz. 43., illetve 143. §-ai értelmében felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig ezen szolgabíroságnál benyujtsák.

Kelt Párdányban, a szolgabíroságnál 1880-ik évi július 16-án.

Hertelendy Imre,
szolgabíró.

4134. sz. k. 1879.

Pályázat.

(140—3.2)

Torda községében üresedésbe jött orvosi állomás választás utján betöltése f. é. szeptember 4-én, d. e. 9 órakor, fog Torda községében eszközöltetni.

Ezen állomással 1000 frtnyi évi fizetés van egybekötve; látogatási díjak nincsenek; az orvos a halottkémii teendőket teljesíti és minden szemlért 20 krnyi díjt kap, valamint köteles leendő, házi gyógytárt is tartani.

Felhivatnak ennél fogva mind azon orvosok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak és a magyar nyelvet szóval és írásban bírják, hogy az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. §-a s 1876-ik évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig Torda község előjáróinál benyujtsák.

Kelt N.-Beckereken, 1880. évi augusztus 1-én.

Bakalovich Ágost,
szolgabíró.

40. sz. 1880.

Pályázat.

(141—3.1)

Bega-Szt.-György községében létező községi iskolánál 400 ft. évi fizetés, szabad lakás, futásra szükségelt szalma és 320 ö l pótkert élvezetével rendszeresített I-ső osztályu tanító állomás magyar-német tannyelvű üresedésbe jövén, felhivatnak mindazon okleveles tanítók, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, miszerint kellőleg felszerelt kérvényüket, esetleg a zene és énekben való jártasságukat is igazolva, legfeljebb f. é. augusztus 28-ig alulirt iskolaszéki elnökhöz beadni sziveskedjenek.

Kelt Bega-Szt.-Györgyön (Torontálmegye), 1880. évi augusztus 1-én.

Amsz Miklós,
iskolaszéki elnök.

2351. sz. k. i. 1880.

Pályázati hirdetés.

(139—3.2)

Dr. Bartos Lajos elhalálózása által üresedésbe jött billéti községi körorvosi állomás, melylyel 400 ft évi fizetés van összekötve.

Ezen körorvosi állomáshoz tartozik Sándorház és Ujhely.

Pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint kellően felszerelt folyamodványait f. évi augusztus végeig ezen szolgabírosághoz benyujtsák.

A választás f. évi szeptember 1-én, d. e. 10 órakor, fog a billéti községi irodában tartatni.

Kelt Csenején, 1880. évi július 27-én.

Dellimanics Imre,
szolgabíró.

Pályázati hirdetés.

A nagy-beckereki kaszinó-társulatnál a kaszinó (casineur) állás f. é. november 1-én üresedésbe fogván jönni, ennek a f. évi november 1-től 1881. évi november 1-ig terjedő időre leendő betöltése iránt ezennel pályázat nyitattik.

Az ezen állást elnyerni óhajtnak felhivatnak, miszerint ez iránti kérvényeiket f. é. október 1-5-ö napjáig a társulat igazgatóságához annál inkább benyujtsák, mivel későbbi ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A szerződési feltételek Filkovich Pál igazgató úrnál betekintheők.

Kelt a nagy-beckereki kaszinó-társulat választmányának 1880. évi augusztus 2-án tartott üléséből.

Sierbanu György,
társ. h. jegyző.

(144—3.1)

A BUDAPESTI kereskedelmi akademia

első középiskolához kapcsolódó három évfolyamból álló nyilvános felsőbb kereskedelmi tanintézet, melyhez még egy előkészítő osztály is csatlakozik, f. év szeptember 1-én nyitja meg huszonnegyedik iskolai évét; a beiratások f. év augusztus 30-ától szeptember 5-ikéig eszközöltenek.

Az előkészítő osztályba való felvételle a betöltött 13-ik életév, meg a 3-dik középiskolai osztály bevégeztének megfelelő ismeretek kimutatása (vagy bizonyítvány, vagy felvételi vizsgálat utján) kivántatik. Az évi tandíj 150 forint. Az intézet érettségi bizonyítványai az egyévi önkényes szolgálatra jogosítanak. Minden egyebekre szivesen nyújt felvilágosítást, valamint programokkal és prospektusokkal ingyen szolgál az intézet igazgatósága. (138—2.2)

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes s tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengeséget, az ondozólyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) huygesofolyásokat (még idültkezt is), a nemzörések bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjában és elcsúfításaiban;

3) huygesoszőküléseket;

4) fris s idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást, és az onnan eredő

magtalanságot;

5) bőrkiütéseket;

6) a huyghólyag betegségeit és mindennemű vizelesi nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó-és városház-utca sarkán, (Rottenbillertéle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-gilisza)

6 óra alatt kihajtatik. (127—6)

Főmunkatárs: Gretcs József.

Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckereken.